

Lt. 2/1/928

OSTERBYGGENS
15 DEC 1928
VATTENDOMSTOL

AB 2-1771

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturatekniska byrås arkiv

Förslag
till utdikning av mark tillhörande

Viby torrläggningsföretag
i Markim socken och Stockholms län.
upprättat år 1927 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingeniör.

156

Till denna akt hör 2 lösa ritningsblad.

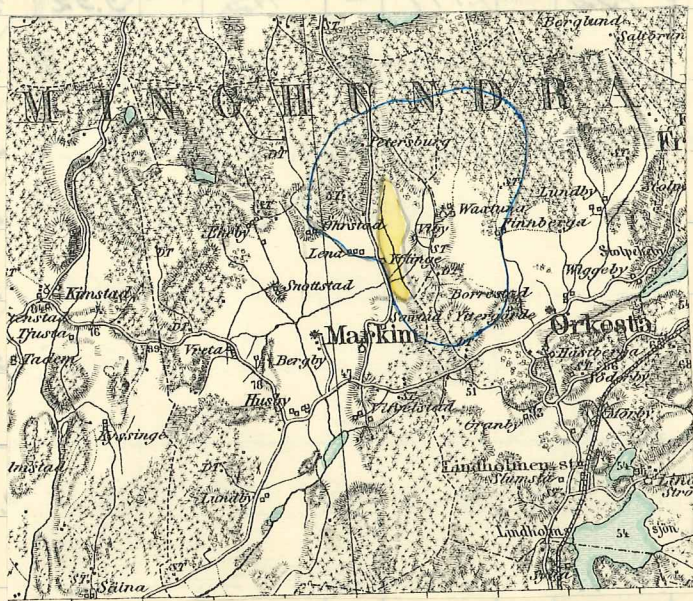
Fastighet	Registernummer	Ägares namn
Yflinge	2'	O. Andersson
"	1'	Algot Jansson, an. H. Lundin
"	1'	"
"	1'	"
"	2'	O. Andersson
"	1'	Algot Jansson, an. H. Lundin
"	2'	O. Andersson
"	1'	Algot Jansson, an. H. Lundin
Viby	2'	Verner Johansson
"	1'	"
"	2'	"
"	1'	"
		Summa

12
55
33
98

Säbände	Ej säbände	Värde		Värde		Förbättr		Deltager i kostnaden					
		före		efter		rings.		med	förgro		fö för.		
		företaget		företaget		värde			pro- cent	ningen med		rättningen med	
		kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre			kr.	öre	kr.	öre
/		705	60	793	80	88	20	1.18	94	99	7	03	
/		64	80	72	-	7	20	0.10	8	05	0	60	
/		2.065	50	2.826	-	760	50	10.20	82	10	60	78	
/		378	-	540	-	162	-	2.17	174	68	12	93	
/		316	80	459	-	142	20	1.91	153	75	11	38	
/		732	-	1.144	-	412	-	5.52	444	36	32	89	
/		688	-	1.145	60	457	60	6.14	494	27	36	58	
/		2.300	30	3.558	80	1.258	50	16.87	1358	04	100	52	
/		3.307	10	5.646	80	2.339	70	31.37	2525	29	186	92	
/		2.646	-	4.236	30	1.590	30	21.32	1716	26	127	03	
/		1.313	10	1.533	60	220	50	2.95	237	48	17	57	
/		158	40	178	20	19	80	0.27	21	73	1	61	

All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den bätnad, som vinner genom av dikningen uppkommande jordförbättring.

Wiby den 22 augusti 1917
 Rådman
 Karlens Lantbruksskole
 K. H. Åkerberg. Gustafsson
 Öfröförelse gode män.

U t l å t a n d e.

Synemännens utlåtande rörande ut-

dikning av mark tillhörande Viby och Yf-

linge i Markim socken och Stockholms län,

avgivet vid syneförrättning enligt vatten-

lagen år 1927.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget om-

kring 1.5 km. nordost om Markims kyrka. Det vattendrag, vars

upprepning här avses, återfinnes å generalstabens karta (Ska-

la 1:100.000 bladet "Uppsala") omkring 2.0 km. nordost om

Markims kyrka och går i riktning mot sydost till omkring 500

meter sydost om Viby gård, där det gör rät vinkel och 200 me-

ter längre ner korsar landsvägen till Lunda kyrka och däri-

fter å de öppna markerna kring Markim kyrka förenar sig med

ett flertal avlopp för att längre fram billda den s.k. Hargs-

ån vilken utfaller i sjön Fysingen. Å bifogade översiktskarta

har avdikningsområdet markerats med gul färg. Det utgöres av

såväl odlad som ej odlad jord och omfattar sammanlagt en areal

av 31.07 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör Norrströms vattensystem samt enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med N:ris 61 betecknade nederbördsområde.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes resolution av den 26 april 1927 förordnades undertecknad att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträden i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som diking och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Viby torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält, och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken

finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1,2 meter över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdike dit vatten kan ledas, med tillägg för fall för längre från avloppen belägen mark. För områdets avdikning föreslås ett huvudavlopp å kartan betecknat med A-B samt tvenne sidodiken å kartan betecknade med B-C och B-D och hava desamma jäm väl markerats med tvenne jämnlöpande röda linier.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

För sträckan A-7+50 har nederbördsområdet beräknats till 6.8 km^2 . Maximiavrinningen har beräknats till 150 sekl.pr. km^2 och medelvattenmängden till 15 sekl. pr. km^2 .

Följande dimensioner hava föreslagits:

Bottenlutning minst 0.5:1000.

Sidolutning 1:1.5

Bottenbredd 0.5 m. och 0.30 meter beroende på bottenlutningen.

Å sträckan 19+40-19+80 föreslås täckt ledning av 15" runda cementrör i lutning 6.0:1000. Vid in- och utlopp lägges 15"

trumavslut med järngaller.

Med dessa dimensioner beräknas flodvattenmängden kunna avbördas vid ett vattendjup av 1.05 meter och medelvattenmängden vid ett vattendjup av 0.40 meter.

Sidoavloppens nederbördsområden äro endast av ringa utsträckning, varför några särskilda hydrografiska beräkningar ej ansetts erforderliga.

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningspälarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinien vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna, samt av grävnings Tabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda det

samma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan som profilritningen och skall vara påbörjat senast den 1 juli 1928 samt vara fullbordat senast innan den 1 november 1929. Har företaget icke bragt till slut inom nämnda tid vare frågan om företaget förfallen.

Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses styrelse, vilken enligt beslut skall bestå av 3 ledamöter.

Val av styrelse skall anmälas till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Konungens Befallningshavande. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Konungens Befallningshavande, må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid deras första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare det nya avloppets kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtionde meter genomskäras för att bereda utvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ej ombyggnad av någon vare sig bro eller trumma. Genom att täckt ledning föreslås å sträckan 19+40-19+80 behöver den här befintliga bron för utfartsväg ej ändras. Avloppet korsar allmän landsväg vid 22+7 men skall den här befintliga trumman ej röras.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas fixpunkter i form av kors inhuggna i

jordfasta stenar. Deras lägen i plan samt deras höjder över antaget horisontalplan äro å såväl plan som profilritningen angivna. De skola noga bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas desamma uppsåtligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Avsyrning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna dikena skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt där- efter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan angives för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att

bottenlinien erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas, och skall, därest skada uppstår genom delägares påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Rättas ej sådant förhållande skyndsamt, sedan den försumlige varder därom anmodad, må den, som lider men av försummelsen, jämlikt vattenlagen 13 kap. 16 § kalla två ojäviga män att hålla besiktning och äger sedan bristen blivit av dem vitsordad, att på den försumliges bekostnad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nättavvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppet tillagts erforderligt fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördel-

ning lämpligen kunnat träffas, har ägoogradering varit nödvändig och har densamma verkställts efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer, införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,2 meter över nyss nämnda höjd ansetts hava torrlägningsgraden 1,0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge ansetts hava torrlägningsgraden 0. d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppen vinner nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet

pr. hektar verkstälts.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick, värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppet, samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11. Skillnaden mellan det blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och

avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar en areal av sammanlagt 29.68 hektar.

Dess blivande värde utgör 22.134.10 kronor

" nuvarande " " 14.675.60 "

Förbättringsvärde sålunda 7.458.50 kronor.

Vattendomstolsavgift.

Någon vattendomstolsavgift i samband med förvarande företag erfordras ej.

Ersättningar.

Synemännen föreskriva jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att ersättning för mark, som åtgår för avloppens utvidgning eller för jordupplag vare sig vid avloppens första upptagande eller vid framtida rensningar ej skall utgå.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handlingar. Företaget har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits samtliga delägare att är sökande till företaget. All deltagningsskyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnes genom av dikningen uppkommande jordförbättring. Då någon framställning att få erlagga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och skola

för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla endahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandetsunderställning.

Da i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 76 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden någon intressent inlämnat sina till vattendomstolen ställda besvär.

Viby den 22 augusti 1927.

Karl Nilsson

hervar ond den i detta utläuse avseende
symförfattning icke blivit inom den i
11 kap. 85 § Vattenlagen stadgade tid hos
vattendomstolen anförda; betyggar Stock-
holm i Cästerbyskans Vattendomstols
kasseri den 16 mars 1928.

En officio:

Mona Hagglund

Stämpel: 50 öre

